

Terítő - ún. uzsonnaterítő

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.67.1
Készítés ideje:	1785
Készítés helye:	Németország (feltehetően); Ausztria (feltehetően)
Anyag:	lenvászon
Technika:	kontúrnyomás
Méret:	szélesség: 121 cm hosszúság: 94 cm

A téglalap alakú terítő közepén rózsás oválisba foglalva két egyforma, a *Wiener Zeitung* című újság fejlécét imitáló sötétkék kontúrnyomású minta közt két talpas pohár és kifli motívum. Az újság fejlécének gót betűs felirata: "*Wiener Zeitung / Mit k[aiserlich] - k[öniglicher] allergnädigster Freyheit / Sonnabend der 9 Julius 1785 / Quid verum atque decens curo et rogo / Inländische Nachrichten / Wien*".

Bordűrje rokokó mintás, levélsorral keretezett rácsdiszitmény felett zsinórral átfont, illetve hárfát tartó ágakból kötött virágcsokrok váltakoznak. Négy sarkában azonos jelenet, füves talajon hasáb alakú posztamens, két oldalán egy-egy török bugyogós, csuklyás köpenyt és vörös sapkát viselő férfi áll. A baloldali, tálcán kávét szolgál fel társának.

A terítő díszítése többféle török vonatkozással is rendelkezik. A központi motívum egy kifli: egy legenda szerint 1683-ban a török ostrom végének megünneplésére készítettek a bécsi pékek az ellenség jelvényein látott félhold alakú süteményt. A négy sarokmotívum: török férfi szolgál fel kávét egy másiknak, tálcáján a kanna mellett apró fületlen csésze, findzsa látható. A *Wiener Zeitung* 1785. július 9-i számának fejléce is megjelenik a terítőn, a lap ezen a napon többek között a török államokkal folytatott élénk kereskedelemről is közölt hírt (ld. [itt](#)). Ekkor a bécsi kávéházak már egy évszázados múltat mondhattak magukénak, de az egzotikus ital még emlékeztetett a törökökre.

Irodalom

- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 1.86. (Pásztor Emese)
- Pásztor Emese: *Nyomott mintás textiliek a Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. Kiállítás a sárvári Nádasy Ferenc Múzeumban*. Szombathely, 1987. - Nr. 30.

